

כעים

נמדדו את הדינים השונים בנגע דבדעפה ופליטה משהר לבינה ופיסור דפיתר דרך בישול ודרך זלי בשי"ס ופוסקים מבואר טעמים של כעים שנה מטבאים של מאכלים בעלם שכלים קשים וחרבים דעומת מאכלים - שיש בהם לחות.

מאכלים של בשר וחלב או של איסור ופיתר שנגעו זב"ז בתבשיל בשפתחתון כ"ר מתערבים לדמרי ופכ"ס איסור אם לא שיש שנים כנגד רבשה, פחלב, או פאיסור. בנגע לכ"י מניין סוגיא בזבחים פאוסקת בכ"י בעשלו בו בשר קדשים (וראיון לעיל שפתורה מחייבת פגעלע לכ"י שבעל קדשים שנגעש עתה) -

1' זבחים ד' ז' ע"א במשנה, דם חטאת ... כיבוס', ומשנה ז' ע"ב, איין... דרס'

יש עוד הפלכה שאם נתיז דם חטאת פראו דרירקה על בשר חייב לכבסו בעזרה - ואי"ז לכבס את כל העד אדא מקום דרס

2' ע"ד ז' ע"ב, רב יצחק בר יודא... ואפילו במקלת כלי, ורש"י

רמי בר חמא פ"ה סבור שאי"ז דפגעי אדא חלק פכ"י שפשתא בו דבישול כמו בעד במשנה, עד שרב יצחק פקשע ע"י מברייטא מפורשת - ופוסקי ר' יצחק שבישול מפעפא בכל פכ"י ולכן זיריק לפגעי כולו. ומסקנת פג"ע פ"ב שפוסק חייב פגעלת כל פכ"י.

3' תוס' ע"ד בישל

תוס' מקשים - אם מפעפא מה פיתה אדלתו, ואם מספק"ע אם מפעפא (וכבסו בישול מפעפא ר"ד פ"ג מפעפא) דמה מספק"ע בקדשים דוקא!

4' ע"ד ב' ע"ב, ת"ר חטאת... פרת לתרומה

דכאורה סוברת פברייטא שאין בעיצת תרומה בכלי אוסרת חולין שמהלכים בו דברים

5' ע"ד ב' ע"ב, ותרומה לא באי... אדא מקום בישול, ורש"י

דפי רש"י סובר אב"י שאין בישול מפעפא בכל פכ"י - ולכן אין זיריק בהכשר כל פכ"י כשנתנה למאשר, אכל פכ"י שבעשלו בו קדשים מציעים את כולו מצפ"כ - ואי"ז כלי פיתר שנתן בו איסור וחנוחו עד שפ"ס"ב (שאם פאיסור פגעלע רתיחה ש"ח חשש שנתז איסור על כל פכ"י, ופרט אם כסף פקדורה פכ"ל נתמלך זינף) אי"ז דפגעי אדא מקום מעא פאיסור, וכן שייך כלי שח"ו חלבי וחז"ו בשר! (אם דלכה כאב"י)

6' פס"ד לא תעשה ק"מ, ורסימן בזבחים... על קדירה

שי"ת פס"ד שבישול מפעפא בכל פכ"י

7' פס"ק סימן רי"ג, וטפת חלב... אם כן לא יאסר

דפי פס"ק פג"ע מסתפקת אם בישול מפעפא בכל פכ"י או לא, ומסקנא אין מחייבים פגעלת כל פכ"י ע"פ פוסק - אבל אין פכ"ר לומר שבישול מפעפא בכל פכ"י ושנא פחייב לפגעי כולו פוא מצפ"כ - ואי"ז לשאר פוסקי בציון ופקא מינה דע"פ איסור ופיתר ושהר בחלב, אדא שאם נפלע פחת חלב על דקררה מבח"י, ובפ"ג כנגד פגפא מלא בשר אפ"י אם מפעפאת בשלל ב"ש, אבל אם נפלע למעלה - מקום שאין כנגד בשר יכילה דאיסור פקדורה שפ"י לא ברור עד כמה פגפא מפעפאת וייתכן מפעפאת במקלת פכ"י אבל לא פג"ע טעם פגפא דבשר באופן שפ"ה מתבטל.

8' ש"ע י"ד י"ט ז' ע"ב סעיף ה', ...כאילו נפלע בתבשיל, וש"ק ס"ק י"ח... לא יאסר...

פשו"ע פסק כשי"ת פס"ק ופ"כ מספקא לן אם בישול במקלת כלי אוסר את שאר פכ"י - מקלתו או כולו, ולכאורה ז' דפגעי כולו מספק.

6' וגרסינן בזבחים

פרק דם חטאת (ז' ט' י"ג) לא הלעפעל בישול
מפעפע בלודר מהפשת בכל הכלי לתב מידי
(הנהיגי פ"ג א"י) מיכאי נהגו רבי שאם נפלה טיפח
חלב על גבי של קדירה יותיח באור שמהפעפז
בכל הייס של קדירה

7' י"ט ה"ג

שנפלה על ייסן של כלי מספקי לוי מספק דם (וי"ז ע"י המאמר וז' מספקת בכל
הכלי אך לא הלכה בשנפלה כנגד הייסן וישו הייסן כל מן הייסן היתר מלה למשך
אין מפעפע בכל הכלי היי שנפלה יאם אי"ז מפעפע אפ"ן לא יאסר

למדנו שהמתנה במקביל כלי בבישול איסור דרשי לא נאסר אלא אותה מקבילת, לסמיך נאסר כולו.
ובסמיך מספקא לן כמה נאסר - וקיי"ל כסמיך.

1 פסחים דף ע"ג ע"א משנה, כיצד לזמן... וכו'... נחמת דבר אחר, ורש"י ד"ה ע"א ע

איסור זבלות קרבן פסח על שפוד על מתכת שחלק המתכת שנתחמם על פאור חוזר ומחמם עור המתכת שבתוך הקרבן ונמלא שפסח נזדבב בפנים ע"י מתכת ולא ע"י פאור, אבל בציף חלק הפסוד בפנים אינו מתחמם מחמתו אלא מחמת הפאור.

2 תורת הבית דברש"א בית רביעי שער רביעי, קיי"ל... אף בקתאו

הרשב"א דמי שבעלי מתכת ודאי מתפשט הפאיסור בכולו שפאיסור מתפשט עם החום שמתפשט בכולו, ולפי גירסתו יש גם הפורשת המחייבת דלעילוי דלעילוי שכלל חתך בה איסור. אולם יש דרוקשות-דדברי הרשב"א שבעלי מתכת הפאיסור מפאפא בכולו- מה פיתה שאדלת הפא' בזבחים ולמה ל' פסוק דח"ב הפעולה בכל הכלי? ועל כולם - איך סובר אב"י שבתרומה א"י דלעילוי כולו פרי הפסולת נדברת על כלי מתכת?

3 גם במשנת הבית, ואם נפשך לומר... קביתו למעלה

דפי הרשב"א ודאי מפאפא בכולו, והפעולה בזבחים פיתה לענין בעיצת פיתר בלדד - שאם הפעולה איתו פמקום שמתחיל נכנס עמו בשר קדשים נקדש הפעולה ושוב לא חל עליו שם נותר וכן יפ' בדלע חלב דרוקשות-מקום מצא, הפחלב ושוב בישל בו בשר לא יחול שם בב"ח עליו - ופשוט שבקדשים דוקא יש לזב"כ ש"י דלעילוי כולו אצ"ל שבדע פיתה. (ובתרומה יש עמו אחר לפתור שבתרומה מניין קולא שכמות מוצאת שאין מקפידים עליה אין עליה שם תרומה ע"י תערובת ומותר לערבה בחולין לכתחלה - וכן פד"ן בטעם קדש)

4 ר"ן פסחים פרק כל שעה (בר"י ח' ע"א) ד"ה ופני סכיני, ומיפא שמעינן... בו ס"י

שיטת הר"ן היא שכל אמרינו חס מקביתו לענין בעיצה ופסולת בזבחים פמחייבת הפעולה לכל הפעולה פ"א לזב"כ בקדשים וכו'.

5 סמיך ס"י ר"י, כשתוחבים כל... בכל הכלי, ופחות סמיך (דריב"ל פ"ג) אות ב'

דכאורה סובר פסמיך שבעל בעיצה יוכל לפיות שמפאפא בכולו, אבל לענין פעולה אינו מפליט אלא מה שנכנס לרוחב (לענין איסור) ולמים (לענין הפעולה). ורבינו פ"ג סובר שמפליט כולו דרק מקביתו.

6 ש"ע י"ד ס"י ז"י ד"ה סעיף א' ורמ"א

עם השו"ע ואם הרמ"א סוברים מציקה פד"ן של כל כרשב"א - ולכאורה פסקו כסמיך שפרי לענין שפת חלב לא פסקו כר"ן שאינו מפאפא כלל אלא כסמיך - ולענין בעיצה אינו מסתפקים כמה נבלע אבל בודאי אינו מפליט את הכל ע"י גישה במקביתו.

7 ש"ע י"ד ס"י קכ"א סעיף ו' דברי המחבר

כאן מפורש בשו"ע כסמיך - וא"כ לענין פעולה בכלי פוי ספק (בס"י ז"ב), ומסק' ז"י לפעולה כולו (ס"י קכ"א), אבל בודאי אינו מפליט אלא מה שנכנס לרוחב (ס"י ז"ד).

8 בדק הבית דברא"ה על תורת הבית בית רביעי שער רביעי, בקדירה... כק פולטו

דרא"ה ישנה שיטה אחרת שבעלי מתכת חס מקביתו חס כולו ומפאפא בכולו, ובכל זאת בתרומה - וכן בשאר איסורים - אין ל' הפעולה אלא מה שנגע באיסור משום, כבולעו כק פולטו, שפכשר כלי כאיסורו ואם נאסר כולו ע"י בישול במקביתו כק פוכשר ע"י הפעולה אותה מקבית. (ודוקא בקדשים מצאית כולו מצד ז"כ)

9 רמ"א י"ד ס"י קכ"א סעיף ו'

הרמ"א כן הפעתיק את דברי הרא"ה - ולכאורה ל"ע שא"כ בס"י ז"ד יש לו לפסוק ש"י שיש כנגד כולו דכ"ו שבועה כולו ע"י תחיבת מקביתו כק פולט כולו בתחיבת מקביתו.

10 ש"ע י"ד ס"י ז"י ד"ה ס"ק ג'

שיטת הש"ע שהרמ"א פסק כיו פד"ן שאין בישול מפאפא בכולו ולכן אין ס' כנגד כולו ע"י תחיבת מקביתו - אבל אין תמוהים דברי הרמ"א בקכ"א שפעתיק דברי הרא"ה, ולס קשים דברי הרמ"א ב"ב בלעז לפת חלב שפסקו כיו פסמיך -

11 ביאור דבר"א י"ד ס"י קכ"א אות י"ז, וע"ה שם ושם...

דפי דבר"א דברי רמ"א בקכ"א, דרווחא דמידתא' אבל פאמת פ"א כיו שמיך בס"י ז"ד - ועדיין קשים דברי הרמ"א בס"י ז"ב -

12 פ"ט י"ד ס"י ז"י משב"ז ס"ק א' ד"ה פנה, קשה פא בכלי גופא... התחיבה

פנ"ה ע"ה פנה כ"ה

13 ע"ה, ולזה יש לומר... דבר זה

דפי הפנ"ה ע"ה שאר הכלי זמן לא אמרינו שמפאפא בכולו וכשיטת הר"ן אבל ב"ב שפכ"י ע"ה על פאור קיי"ל כסמיך דמספקא לן כמה מפאפא (ובקכ"א ז"ב דאיירי בכלי מקביתו זמן)

ויזכר שכלי פסמיך מבע"ה ומפליט בכולו אף בכלי חרס, דרשב"א מבע"ה בכולו במתכת דוקא, לסמיך מספקא לן אי מבע"ה בכולו אבל בודאי אינו מפליט בכולו, לרא"ה מבע"ה בכולו במתכת ומפליט בכולו (אם בלע ע"ה), לר"ן אינו מבע"ה או מפליט בכולו אפילו בכלי מתכת, לפיכך פסקו השו"ע והרמ"א כסמיך, ובכלי מקביתו זמן סובר הרמ"א דאינו מבע"ה ומפליט בכולו.

² קימא לן בכלי מתכות [חם מקצתו] חם כולו, שהאיסור הנבלע מתפשט והולך⁸³ בכל הכלי וכדאיחא בפרק כיצד צולין (פסחים עד, א) וגדולה מזו אמרו בפסחים בפרק כל שעה (ל, ב) מגעיל להו⁸⁴ ולקתייהו ברותחין, אלמא אינן נכשרין בהכשר מקום חתך לבד [דהיינו] כל להב הסכין, עד שיכשיר אף הקתא,

³ ואם נפשך לומר מההוא דזבחים פרק דם חטאת (צו, ב) דאמרינן אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים טעונין מריקה ושטיפה כדברי ר' יהודה ואתא למעוטי תרומה ואקשינן ותרומה לא בעיא מריקה ושטיפה והתניא קדרה שבשל בה בשר לא יבשל בה חלב ואם בשל בנותן טעם בשל בה תרומה לא יבשל בה חולין ואם בשל בנותן טעם, ופריק⁸³ רבא לא צריכא אלא לדאמר מר בשל במקצת כלי טעון מריקה ושטיפה כל הכלי הא לא צריך אי משום הא דילמא לא אירייה דהתם אפשר דדוקא בבשר בחלב ובתרומה דבלע⁸⁴ היתירא ובבשר בחלב טעמא משום דכל שנחלש טעם הבשר על ידי הגעלת אותו מקצת הכלי שבישל בו שוב אינו ראוי לחול עליו שם איסור בשר בחלב, ובתרומה נמי⁸⁵ אע"ג דמעיקרא אסורה לזרים והיא ליה לזרים כדבר האסור, שאני תרומה דאפילו היא בעינא היקילו בה להתירה ולבטלה לכתחלה במה שאין דרך להקפיד בעלים בחוליהם. ודוקא כל שאין בה נתינת טעם וכמו שאמר (תרומות פ"א מ"ו) במגורה שפינה ממנה תרומה ורוצה ליתן בה חולין שאין צריך להיות⁸⁶ יושב ומלקט, אבל בשאר איסורין גמורין כנבלה וכיוצא בה אני אומר בשל במקצת כלי שצריך להגעיל כל הכלי לפי שהאור מזהך תחת אותו מקצת שמבשל בו וחם מקצתו שהאיסור בו חם כולו ועל ידי הבישול הרוטב מתבשל ומתפשט ונבלע קצתו למעלה.

⁵ כשתוחבין כף הולכת בקדרה של בשר או להפך משערין בכל מה שנתחב בקדרה של בשר דלא ידעי במה דנסיק מיניה, אבל מה שלא נכנס ברוטב אין אוסר ואסור בכלי מתכות (ז' ש"ע ססק כך בסו" צ"ד) אבל לענין הנעלה צריך להגעיל כולו כדאמרינן בפרק דם הטאת (דף צ"ו) בישל הטאת בישל איסור במקצת כלי צריך הנעלה בכל הכלי.

(ז) מיהו אומר מורי דצ"ע דנמתכת

חם מקצתו חם כולו היה נראה דנם מה שלא נכנס ברוטב מולט.

⁸ בקדרה של מתכת שנשתמש בה איסור במקצתה די לו בהכשר הגעלה עד כדי אותו מקצת, דהגעלה הכשר פליטה היא וכבולעו כך פולטו וכבר פלט כל מה שבלע, ואף על פי שמפעפעת הבליעה על ידי הלחות ביותר מכדי שיעור התשמיש, כך עכשיו בהגעלה על ידי הלחות פולט הכל. ואע"פ שאמרו בזבחים לענין מריקה ושטיפה (צו, ב) דאם נשתמש בכלי במקצת צריך מריקה ושטיפה בכלו, ההיא לענין קדשים היא אבל לחולין כלל גדול בידינו כבולעו כך פולטו.

למדנו את דיני בליעת פליטה גם במאכלים וגם בכלים כשבאו במגע זה עם זה כשדפחות אחד מהם רותח. בגמ' ובראשונים מביאנו שאם חותכים פיתת בסכין של איסור או איסור בסכין של פיתת - וכן בנמצא דבשר וחלב - פדונים משתנים -

'חולין דף ח' ע"ב, אתמר פשוט... אגב דוחקא דסכינא בלע'

סכין של עי' פשתמו בו לחיתוך מאכלות אוסרות חס ושלום ומחילא בלעו מאיסור - ולפי המליאות של פגע בודאי פ"ה ע"ז עם שמננת איסור - ואם שחט בו בפנה טעורה לרב נאסר כדי קליפה מהבשר במקום פשחיתא, ולרבה ב"ח דא נאסר כלום וז' לפדית פבשר מפשמננת שנבקה ע"ז. בה"א ר"ת פגמ' למחר שפחמלקות פ"א אם חוס בית פשחיתא בשעת שחיתא נחשב לרותח ובלע או ל"לון ואינו בולע. במסקנא - דל"ק לכ"ע בית פשחיתא רותח ובכל זאת לרבה ב"ח אין פבשר בולע מפסכין בשעת שחיתא מפני שפע פדמים פנפלים א"ז, ולאיבצית אימא לכ"ע בית פשחיתא ל"לון ובכל זאת סובר רב שפבשר ל"ק קליפה מפני דוחק פסכין בלע.

פראשנים פו"א חידושי פלכ"ה עם מפה"א של פגמרא וגם מפסקנא -

לפי פשו' אמ"נ סוברים כולם שבית פשחיתא רותח אלכא לרבה ב"ח אין בליעת בשעת שחיתא אגב דזרידי וכו'. אבל לרב שאינו סובר כן נאסר פבשר כדי קליפה. ופקשו פראשנים ל"פ מה שלמדנו שכלי בלעו איסור אוסר מאכל רותח בליעתו ב"ח (משום שאין לו פליטה מאפו) ואוסר כדי נגילה במאכל שיש בו לחמיות כשבלעו כלי איסור כחוש, וכו' בשמן (וכשיש ס' עדיין ז' נגילה) - למה דא חייב רב נגילה במקום קליפה?

² 'סמ"ק סי' ר"ה, ופשוט בסכין של עי'... קול"ף, ופחות סמ"ק אות י"ד, ... ס' מן פסכין'

דוקא בבית פשחיתא ע"ז בקליפה מפני שפקליפה בלעו רותחת אבל בלעו רותח וסכין חלבי ז' ששים ואם דא אוסר כל פבשר

ופנה, דברי רבינו פ"ה בפחותיו ש"ק ששים ואם דא כל פבשר אוסר ז"ע שפ"ה חלבי פוא כחוש ואינו אוסר אלכא כדי נגילה -

³ 'ש"ע י"ד סי' ז' צ"ד סעיף ז', ... שחתק פבשר, וש"ק ס"ק כ"ז, ... מתפשט בכליו'

ע"ז דוחקא דסכינא מפפגע איסור כחוש בכל ולכא ע"ז בנגילה אם פבשר רותח.

ופנה, ל"פ פסקנא ייתכן ובית פשחיתא נקרא ל"לון ובכל זאת בולעת כדי קליפה מחמת דוחקא דסכינא -

⁴ 'תוס' חולין דף ח' ע"ב ד"ה אגב, ... דוחקא דסכינא'

פתוס' כנראה פסקו כרב וכאיכא דאמרי ומחילא ק"ל שבולעת כ"ק בל"לון מחמת דוחקא דסכינא - אלכא שמננת פאולס לפק"ל, ופסבירו פתוס' שאין דוחקא דסכינא מבלע בל"לון עמ' אלכא בחס ק"ת כצ"ל בית פשחיתא.

⁵ 'רש"י עם ד"ה דוחקא דסכינא, ... פמחיר'

רש"י מחיר כרב מספק - וכו' רש"י תוס' וסמ"ק כולם מחירים כרב

⁶ 'עם בגמ', סכין ארפה... ל"לון ורש"י'

סכין כשר ששחט בו בפנה ונמצאת ארפה ק"ל שפסכין מותר בפדחה או ק"נח שאין דוחקא דסכינא מבלע בכלים אלכא במאכלים.

⁷ 'רמב"ם פרק י"ז מאכלות אוסרות פל' ז', ... באש', שחט בה קודם...'

פרמב"ם פסק כרבה ב"ח ופחוש לרב פרי זה משבח

⁸ 'ש"ע י"ד סי' י' סעיף א', סכין של עובד כוכבים, ואם שחט בו... ורמ"א... דקלפו'

רש"ע פסק כח פמב"ם ופמ"א כנראה בא לפוס"ל משפ -

⁹ 'ש"ק עם ס"ק ט', ... נכונים'

פמ"א ר"ה לפסוק כרש"י תוס' וסמ"ק וז' קליפה מציקר פדיו.

וכ"ז ללבי פבשר אבל פסכין - למדנו בסכין ששחט בו ארפה דמותר בפדחה או ק"נח א"ז.

¹⁰ 'תוס' חולין דף ח' ע"ב ד"ה אגב, ... בלעו נגילה'

פתוס' מחלקים בין סכין שפשתמו בו פגע א' ש"ז פדחה ל"לון סכין שפשתמו בו דאיסור בקביעות דאז ז' נגילה. פמ"א וסמ"ק ע"ז דברי פמחבר כשחתק בשר בסכין חלבי -

¹¹ 'ש"ע י"ד סי' ז' צ"ד סעיף ז', ברמ"א, אבל אם פוא כלי שני...'

כלי שני פוי כחוס בית פשחיתא וע"ז דוחקא בולע כ"ק (למ"א) וכן פשמננת אוסרת כ"ק מפבשר ע"ז דוחקא כשפסכין א"ז (אלכא ש"ע למה פסכין ז' נגילה) -

השחיטה רותח ואפילו הכי קאמר רב דסני בקליפה וכ"כ בספר רבינו ברוך ומיהו
אין הנדון דומה לראיה דהא דסני בקליפה נבי בית השחיט' אפי' למ"ד בית
השחיטה רותח מ"מ אין כל הבהמה רותחת כי אם בית השחיט' דוקא שוהו
הקליפ' הסמוכ' למקום בית חיתוך השחיטה דהיא דבר מועט אבל נבי חתיכת
בשר שהיא רותחת כולה כשהתכה בסכין חולבת בן יומו כתבשט' כנולה ואסור
כולד' אם אין בה ס' מן הסכין

2 והשוהט (הולין דף

ח') בסכין של נוי שהוא בן יומו הלכה כרב דאמר קולף י'

י' ויש שרוצים להתיר מכאן בשר רותח

שחיתכו בסכין חולבת אפילו בן יומו ע"י קליפה דהא איכא לישנא דאמר בית

ריחא

1' פסחים ד' ע"ו סוף ע"א, אחר רב... ודבר אחר, ורש"י

דרב ריח אבר מחתיכה לחתיכה אס מחתיכה שמה, ואפי' אס הפיתר פוא פשן פסא את פאיסור ושוב אוסר את הפיתר - ואס לוי מלין שחולק אד זה שריח אבר מחתיכה לחתיכה כשאחת מן שמה - ובכל זאת פליגי אס הפיתר נאסר, רב סובר שריח איסור דין כשאס איסור ולוי סובר ריחא לאו מלתא פ'א, ורש"י פ', אבד אבדא' שפתי' בד'אבד שמה דגס לוי לא פתי' לילנות איסור ופיתר יחד לכתחלה - וזה שאמר, מותר' שמה לכתחלה - פוא מקביל דדברי רב, בשר ... שילא ... אוסור' אד זה אוסר לוי מותר' - אס בד'אבד זילא איסור ופיתר יחד מותר לכתחלה לאכילתא את הפיתר.

2' עס בגמ' ,מיתבי אין זילין שני פסחים...תערובת אפין, ורש"י

פ'א פיתר שפאיסור פוא מפני ריחא וכל א' יאכל פסחו אס ריחא שט פסח חבירו ופסח אוסור למי שלא נתמנה אלו - וקשה לוי, ומירזו שפיא גזירי שמה יתחלפו פסחים אצלם.

3' תוס' עס ד"ה אפי' לאו

תוס' פוכיחו שלדוי מותר לכתחלה לילנות איסור ופיתר יחד, שפרי פברייטא לא אסרה לילית ב' פסחים יחד אלא לכתחלה - ואס גס לוי אוסור לכתחלה אפי' מלאו בברייטא סתירה לדברי!

4' עס בגמ' ,הכי נמי מסתברא...אפין ואפילו גדי ואלה, ורש"י

פ'א פוכיחה שפאיסור בברייטא פוא מחשש שמה יתחלפו פסחים אצלם ולא מפני ריחא שאס פ'א מפני ריחא מה פחידוש בגדי ואלה, ואדרבה - פקשו מזה לרב! ומירזו שמדובר בשיש פוסק ביניהם אין חשש ריחא.

5' עס בגמ' בסוף, תני רב כפנא...ודבר אחר, ורש"י

כולם פסקו כרב

6' רש"י ד"ה אחר דק, ואצ"ל דקיימי...דלוי

רש"י פסק כלוי אצ"פ שבגמ' פסקו כל פני כרב

7' רי"ף חולין פרק ג' הנשה (ברי' ל"א סוף א"ב), אחר רב ... כלוי' ושם (ל"ב סוף א"א), ואפא דתני...זילין

פרי' פסק כרש"י שפדלכא פ'א כלוי, ושלוי לא פתי' לכתחלה, ופרי' פוס' ששם רב כפנא סובר כלוי

8' תוס' פסחים ע"ו א"ב ד"ה אוסרה רבא מפרזיקיא...כרב

לפי תוס' לוי פתי' לכתחלה אבד פלכא כרב. - וזילא שלכ"א אוסור לכתחלה, ובד'אבד לרש"י ורי"ף מותר ולתוס' אוסור.

9' תוס' שם, ובתנורים גדולים שלני ... ותוס' א"ז ד' ס"ו א"ב ד"ה רבא, ולענין ריחא...סתום

תוס' פתירו לכתחלה במכוסות או בתנור גדול ופ'ו פתוח.

10' ש"ע י"ד סי' ק"ח סעיף א' דברי המחבר, וסי' ז"ז סעיף ג' וש"ך ס"ק ד',...ככתחלה

פ'א פסק כנו שראינו ברי"ף - אוסור לכתחלה ומותר בד'אבד כלוי, ופת אס פ'א נקרא לכתחלה.

ופנה תוס' פתירו במכוסות ובתנור גדול אפי' לרב - ומזה לקח פשוט שאס קי"ד כלוי דריחא לאו מלתא כ"ש שיש לפתי' באילו לכתחלה -

11' רמ"א י"ד סי' ק"ח סעיף א'...דענין זה דיצבד' וביאור פג"ר א"א אות ו'

פ'א רמ"א פחמי' - שדדין דקי"ד כלוי דריחא לאו מלתא ובכל זאת מחמירים לכתחלה - אז גס בתנור גדול מפיכי תתי' לפקד לכתחלה!

ופנה פ'א בפסחים פתירה ב' קדירות -

12' ש"ע י"ד סי' ק"ח סעיף ב' ורמ"א, וש"ך ס"ק א"ז...חשיב בישול

בתנור פתוח קב"ת (לרמ"א) - ואפי' קא - מותר בקדירות פתוחות

מנדן את המחלוקת בין רב דלוי בפסחים בענין ריחא - שערב ריחא מלתא ולדוי ריחא לאו מלתא. במסכת אבודא זרע ישנה אוד סוגיא בענין ריחא-

1' אבודא זרע דף ס"ו ע"ב, רפאי בת תיפא... לאו מילתא רפאי ורש"י, ותוס' ד"ה אבודא כוכבי

לאב"י אסור דפריח בסתם י"ג מפני שריחא מילתא ולרבא מותר דריחא לאו מילתא

2' רש"י פסחים דף ע"ו ע"ב ד"ה אומר ע"ב רב, ואז"ל דקיימי תנאי... פילכתא כרבא

דרש"י פליגי אבי ורבא באותה מחלוקת בה נחלקו רב ולוי (ומני קבא רש"י שפילכתא כלוי)

3' תוס' ע"ז ס"ו ע"ב ד"ה רבא אומר... ופילכתא כרבא נמי פכא גבי בת... לאו מילתא רפאי

שיטת התוס' שאין שתי פסולות דומות זו לזו ושם בע"ז פילכתא כרבא דריחא לאו מילתא רפאי ובפסחים ק"ד כרבא דריחא מילתא (ולקמן נראה את הפירוש בין פסולות)

4' ע"ז דף ס"ו ע"ב, אומר רב מרי כתנאי... פתוחה דמי' ורש"י

רבא שסובר ריחא לאו מילתא בודאי סובר כרבי יהודה שסם ריחא לאו מילתא משום מה יש לאסור את פת - ואפילו פת חמה ואפילו פת שצורים ואפילו בחבית פתוחה - פרי לא נשעף ב"י אב"י לאב"י שסובר ריחא מילתא יש לומר שפחלוקת בין רבי יהודה פרבגן ורבי יוסי רפאי באם פת קולעת את פריח כשפת חמה ופחבית סתומה או כשפת לוננת וחבית פתוחה - אב"י לכ"ע כשיש ריח' בפת אסורה.

ופנה בפסחים מביא רפא את המחלוקת בפת ויין גם בנשעף לדברי רב ולוי -

5' פסחים דף ע"ו ע"ב, אומר רב מרי... וחבית פתוחה דמי'

דרש"י ב' פסולות אחת פן וק"ל כליו וכרבא - ומילתא ק"ל כר' יהודה שפפת מותרת ואפי' בפת חמה וחבית פתוחה דריחא לאו מילתא, אב"י פתוס' גם רבא מודה דריחא מילתא בכל מה שנשעף לט"י דמס' פסחים - שפרי ק"ל כרבא בע"ז וכרבא בפסחים - וא"כ מנא לן דרבא, ודאי תנאי' בפת - אולי סובר רבא פרבגן ור' יוסי שפת דומה לט"י - שפרי אין רבא חולק על ריחא ביסוד -

6' תוס' ע"ז ס"ו ע"ב ד"ה רבא, ופשתא פוי טובא גווי... פת לוננת וחבית מאופא'

לפי פתוס' פא ד, לרבא ודאי תנאי רפאי בע"ז, ולדוי ודאי תנאי רפאי בפסחים פוי רק פ"א דלוי ורבא לאו ס"ד שריח אסור בשום אופן, אב"י אומר שפריח דברי ריש לקיש דפפת חמה וחבית פתוחה כ"ע לאו פליגי חזרה פ"א מפת"א וקבצה שלכ"ע ריחא מילתא ביסוד ופליגי בשיעור ריחא לאסור - פת חמה וחבית פתוחה אסורה לכ"ע, לט"י פתיר לוי ולא ק"ל כן, בית תיפא פתיר רבא וק"ל כן, ופת חמה וחבית סתומה או לוננת ופתוחה פליגי ר"י רבגן ור' יוסי (ולא קבצו פתוס' איך פילכתא), ופת לוננת בסתומה מותרת לכ"ע, ולרש"י ק"ל ריחא לאו מילתא בכל אופן, ואפי' חמה ופתוחה.

ופנה בל"י פסק פשי"ע כרש"י דפיינ כליו ומקורן של רש"י פוא מנה שב' פסולות אחת פן וק"ל כרבא כנ"ד אב"י - וא"כ לריק לפיות שם פת חמה וחבית פתוחה מותרת -

7' שו"ע י"ד סי' ק"ח סעיף ד'

בפת פסק שו"ע כשיטת פתוס' וכר' יוסי שמחלק בית חיים לשעורים, וא"כ, אף דק"ל כרש"י דב"ל ריחא מותר - פיינ שאין שם מספיק ריח לאסור אב"י ביסוד ק"ל ריחא מילתא

8' רמ"א סי' ק"ח סעיף א', ואם פאיסור דבר חריף... בעלמא מותר'

בדבר חריף פריח חזק ופיתר בולע מפר ואוסר - וכמו דק"ל בפת שריח יכול לאסור

9' שם ברמ"א, י"א דבכח מקום דמרינן ריחא... דנפול כן'

לא ברור אם פריח מתפשט בכל פתנר בשום ומתערב בכל

10' שם, י"א דאיסור פאוסר במשהו... פמקילין'

אחרי דק"ל שריח מילתא ורק בדריק כלל אין בו כדי לאסור, י"ד דלא גרע שפא

ופנה בבת תיפא פסקו רש"י ותוס' דקולא -

11' שו"ע י"ד סי' ק"ח סעיף ה', דברי המחבר, וסעיף ו', ז', ורמ"א סעיף ה', ואוסר לזבל'...

מותר דפריח איסורי אכילה אב"י לא דפשתא בהם כבשמים דפדל'ה, ואוסר דפריח באיסורי פנא.

12' רמ"א שם סעיף ה', אב"י אסור... בולעו' וש"ק ס"ק כ"ד'

אסור לזאם איסור

בישול:

בישול המקלות כלי (מגולה וללא הניצ טמעה) כמה נאסר ?

רש"י, ר"ן:	סמ"ק:	רא"ה, ט"ז:	רשב"א, ר"פ:	נ"ט:
------------	-------	------------	-------------	------

בישול המקלות כלי האם צריך להגיד כל הכלי ?

קדשים:	רשב"א	ר"פ		
תרומה:				
בשר:				
איסור:				

כל שנאסר מקלותו ותחב אותו מקלות שהיתר:

ט"ז:

מאכל איסור וכלי היתר:

כשהגליון חם והתחתון זונן-

כשהתחתון חם:

איסור כחוש:				
איסור שמן:				

מאכל היתר וכלי איסור:

כשהגליון חם והתחתון זונן-

כשהתחתון חם:

איסור כחוש:	מאכל יבש עגמרי-	טוב קצת-
איסור שמן:	מאכל יבש עגמרי-	טוב קצת-

כלי איסור והיתר שנגעו זב"ב ואפי' שניהם רותחים-

סכין חלבי שחתך בו בשר רותח:

סכין ב"י	כלי ראשון	כלי שני	כלי ראשון	כלי שני
סכין אב"י				

בישול:

בישול במקלות כלי (מגולה ועל הנזע טמאה) כמה נאסר ?

רש"י, ב"ן: מקלות	סמ"ק: ספק	רא"ה, ט"ר: כולו	רשב"א, ר"פ: מתכת כולו חרס מקלותו	סמ"ג: כולו
---------------------	--------------	--------------------	--	---------------

בישול במקלות כלי האם צריך להגשים כל הכלי ?

ר"פ	רשב"א			
כ/	כ/ (במתכת)	כ/	כ/	כ/
לא	לא	לא	לא	לא
לא	לא	לא	ספק	לא
לא	כ/ (במתכת)	לא	ספק	לא

כל שנאסר מקלותו ותחב אותו מקלות שהיתר:

ס' כנגד המקלות	ס' כנגד המקלות	ס' כנגד כולו	?	ס' כנגד כולו
----------------	----------------	--------------	---	--------------

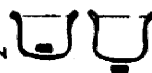
תחב צד השני שהיתר:

אותר	ספק	ס' כנגד המקלות	?	ס' כנגד כולו
------	-----	----------------	---	--------------

הגשים צד שנאסר ותחב צד השני שהיתר:

אותר	ספק	אותר	?	אותר
------	-----	------	---	------

ט"ו:

מאכל איסור וכלי היתר:

קליפה

כשהגמילין חס והתחתון צונן-

כשהתחתון חם:

איסור כחוש:	מקום מלא	ספק (כדי נטילה)	כדי נטילה	רשב"א, ר"פ	סמ"ג
איסור שמו:	מקום מלא	ספק (כולו)	ס' ונטילה	ס' ונטילה	כ"ן

מאכל היתר וכלי איסור:

קליפה

כשהגמילין חס והתחתון צונן-

כשהתחתון חם:

איסור כחוש:	מאכל יבש עגמרי-	קליפה	טוב הפת-	ש"ע נטילה/ראאי ס'
איסור שמו:	מאכל יבש עגמרי-	ש"ק ספק/מגא קליפה	טוב הפת-	שיים ונטילה

כלי איסור והיתר שנגזרו בה"ב ואפי' שניהם רותמים - אותר בלא כלום

סכין חלבי שחתק בו בשר רותח:

סכין ב"ן	ס' כנגד הסכין	קליפה	כלי שני	כ"ן הכשר
סכין אבי"ן	ס' כנגד השאנונית	קליפה	כ"ן שני	כ"ן הכשר
			כ"ן ראשון	כ"ן ראשון
			אסור	אסור
			אסור	אסור

כדים

כדי ראשון יום:

בישול: רש"י ור"ן (רמ"א) מבטלים ומפסיק מה' מגעו/NO מבטלים בכוסו/רפ"ד מבטלים ומפסיק בכוסו במתכת לבד
רא"ה מבטלים בכוסו במתכת ומפסיק בדירדך שבטב/סמ"ק (ש"ס) ספק כמה מבטלים, ודאי אינו מפסיק אלא במקום מגעו
(לענין הגעשה: בפרקים כוסו, כתרומה רק מה שנאמר, ב' איסור: רש"י א' סמ"ק (ש"ס) כוסו/רש"י ראה (רמ"א) מ"ח)
כ"ף שתחב מקצתה לאיסור ואח"כ להיתר: רש"י סמ"ק (ש"ס) ס' כנגד המקצת/רפ"ד י' ראה ס' כנגד כוסה
תחב מקצתה הס' להיתר: רש"י מותר/רפ"ד י' ש"ס כנגד כוסו/סמ"ק ס' כנגד מקום מגעו
ראה ס' כנגד מ' מגעו אלא הגע' מקצתה הראשונה

ב' מבטלים כ"ף וכ"ף במאכז טמא' סמ"ק טור ורש"י א"א, אכז טמא' רק במקום מגעו; ומפסיק איסור בטוב בכ"ף חס"ט חס' וזמן ע"כ חס':
מאכז איסור כחוש וכ"ף היתר: סמ"ק רש"י א"א טמא' נטילה ופירוש/רש"י קט"ף בא' מגעו
מאכז איסור שמן וכ"ף היתר: סמ"ק וכו' ס' ונטילה/רש"י קט"ף בא' מגעו
איסור כחוש בטוב במאכז וכ"ף היתר: ה' דחה
איסור שמן בטוב במאכז - וכ"ף היתר: סמ"ק וכו' ס' ונטילה/רש"י קט"ף בא' מגעו
כ"ף איסור כחוש במאכז טח (קצת): נטילה (ש"ק ופירוש ס' ונטילה)
כ"ף איסור שמן במאכז טח: ס' ונטילה
כ"ף איסור כחוש במאכז יבש טמא' קט"ף
כ"ף איסור שמן במאכז יבש טמא': ש"ק ספק ס' ונטילה או קט"ף/מג"א קט"ף
סכין איסור ה' ו"א במאכז היתר: ששים כנגד הסכין (ש"ס)
סכין איסור אב"י במאכז היתר: ש"ק קט"ף (איסור מוצט) /ט"ז ס' ונטילה
כ"ף איסור וכ"ף היתר שנגעו כ"ף: מותר בד"ע

כדי שני יום:

איסור בכ"ף שני היתר:
כ"ף ט"ז (מתכת...): הגעשה
כ"ף חרס: מותר (רש"א) / חת"ס הגעשה ג"פ
סכין איסור ה' בכ"ף היתר: קט"ף (דוחקא בכ"ף)
סכין איסור אב"י בכ"ף היתר: קט"ף קצת
סכין היתר בכ"ף איסור: ה' דחה או קיעח (ובקביעות נטישה)

בשר בחלב דרך בישול ב'

א. האם מותר להניח על הפלאטה של שבת (שנשפך עליו בעבר רוטב בשרי) בלינצ'ס לשבועות בתבנית חד פעמית חדשה?

ב. איך הדין אם הונחה התבנית על הפלאטה ונמצא פירור קטן של בשר תחתיה – מה דין הפלאטה, התבנית, והבלינצ'ס?

ג. ואיך הדין אם הפירור נמצא על תחתית התבנית אחרי שהוסרה מעל הפלאטה והונחה על השיש החלבי – מה דינו של השיש?

ד. ואיך הדין אם אחרי שהוסרה התבנית מעל הפלאטה ומצאו תחתיה פירור בשר הסירו את הפירור והניחו את התבנית על עוגת גבינה רותחת?

ה. אם הניחו גם את הבלינצ'ס וגם את הבשר על אותה פלאטה, האם אפשר להפוך סיר גדול על שניהם כדי להחזיק את החום?

ריחא

שיטת רש"י: ערב, אביי, ר' מאיר, ור' יוסי ריחא מילתא; עמי, רבא, ור' יהודה ריחא עמו מילתא בכלל אע"א שבכל זכות אסור לכתחלה ללבוש איסור והיתר בתנור או בבת אחת. הלכתא כעמי (ע"י יחד אסור לכתחלה ומותר בדי' כרבא) (מותר להריח בסתם י"נ) וכו' יהודה (פת שנתנה צ"ע חבית של תרואה אותרת - ואפ"ת חמה וחבית פתוחה).

שיטת התוס': עכ"ע ריחא מילתא אב"ע פלגי' תנאי ואוראי באינה סוגי' ריח אונסריס - פת חמה וחבית פתוחה אסורה לכ"ע, פת זוננת וחבית מגופה אותרת לכ"ע. חמה ומגופה או זוננת ופתוחה ר"א אסור ר"י יהודה מתיר ור' יוסי מתיר בפת חטים ואוסר בשלש שזורים; בצ"ל ערב אסור אפ"י בדי' בד' ועמי אפ"י לכתחלה והלכתא כרבא; וע"ה ריח בסתם י"נ ע"א אסור וערבא אותר והלכתא כרבא.

שו"ע: ביסודו של דבר ק"ל ריחא מילתא (כתוס'); ע"ג פרי ריחא ישנם חילוקים:

תרואה: פת חמה וחבית פתוחה אסורה (כתוס')
פת חמה וחבית מגופה או זוננת ופתוחה - פת חטים אותרת ושזורים אס'
פת זוננת וחבית מגופה אותרת

ע"י: אסור לכתחלה ללבוש איסור והיתר בתנור או בבל"א ומותר בדי' עבד בתנור גדול או בבי' קדירות אפ"י בתנור קטן אותר לכתחלה כששניהם כחושים מותר לכתחלה (ש"ל)

כתתפא: מותר להריח בסתם י"נ (ואסור להבדלה) (כתוס')
אסור להריח באיסורי הנאה שנעשו ע"י ריח (ושל מאיר בע"ז וי"נ)

רמ"א: הכ"ע כש"ע, אב"ע בצ"ל -

לכתחלה: תנור גדול אסור לכתחלה, ופת שאפה עם בשר אסורה בחלב בדי' עבד: תנור סתום ע"מ ריח אסור { כש"א מכוסה אותר, ואם לאו צ"ל בכל חתיכה (הפס"א בכל) כש"א מהם חריץ אסור באיסור משהו (חמ"ל בפס"א) אסור, ומותר בהפס"א

אסור ע"ע אסורי איכילה מבלי לבלוע

פת חמה וחבית פתוחה: רש"י אותר / תוס' (ש"ע) אסור
פת חמה וחבית מגופה: רש"י אותר / תוס' (ש"ע) אותר בפת חטים ואסור בשלש שזורים
פת זוננת וחבית פתוחה: כנ"ל בחמה ומגופה
פת זוננת וחבית מגופה: מותר לכ"ע

צ"ע אסור והיתר בתנור או לכתחלה (כש"א חשש ז"ע):

כששניהם כחושים: מותר (ש"ל) בכל אופן

כש"א שמו, בתנור גדול ופתוח קצת: תוס' (ש"ע) אותר / רמ"א ברש"י אסור

תנור גדול וסתום ע"מ ריח: אסור

תנור קטן ופתוח קצת: אסור לכ"ע (רש"י ותוס')

בי' קדירות פתוחות בתנור קטן וסתום: ש"ע אותר / רמ"א אסור לכת' (וא"א מכוסה אותר

פת שנאפה עם בשר בתנור גדול ופתוח קצת: רמ"א ע"י אסור עם כותח לכתחלה / ש"ע אותר היתר שנצלה עם איסור:

תנור גדול ופתוח קצת: מותר

תנור קטן וסתום ע"מ ריח: רש"י (ש"ע) אותר / תוס' (רמ"א) אסור ובהפס"א אותר

תנור קטן ופתוח קצת: רש"י (ש"ע ורמ"א) אותר / תוס' אסור

תנור גדול ופתוח כש"א חריץ: רש"י (ש"ע) אותר / תוס' אסור (רמ"א)

תנור סתום ע"מ ריח יש"ע בכל שבתנור כנ"ל האיסור: רמ"א בתוס' אסור (בלא"ה)

סתום ע"מ ריח או חריץ וא"א מכוסה: רמ"א בתוס' אותר

מזה שנאפה עם חמ"ל בתנור גדול ופתוח קצת: רש"י (ש"ע) אותר / תוס' (רמ"א) ספק (ויש להחמיר)

להריח בסתם י"נ: מותר

להבדלה: אסור (ש"ע)

ע"י בין נסק: אסור

ע"ע סתם י"נ: אסור (רמ"א)